



Rád bych začal dnešní kázání citací části tzv. druhého fatimského tajemství, ze zjevení Panny Marie, které probíhalo od 13. května do 13 října 1917 a po důkladném zkoumání bylo uznáno církví jako pravé roku 1930. Třináctého července 1917 v údolí nedaleko nevelkého portugalského městečka ke třem malým dětem ve věku 7, 9 a 10 let mluvila Matka Boží mj. tato slova:

„ (...) Válka se schyluje ke konci; nepřestanou-li však urážet Boha, začne během pontifikátu Pia XI. jiná, ještě horší. Až uvidíte noc ozářenou neznámým světlem, vezte, že je to velké znamení (...).“¹

„Až uvidíte noc ozářenou neznámým světlem.“ Slova z června 1917 dostala konkrétní podobu 25. ledna 1938. Některé kroniky i z našeho území zmiňují, že po celý večer tohoto data byla i na našem území, stejně tak i na dalších místech Evropy pozorovatelná rozsáhlá a jasná polární záře.² Byla to hrozivá předzvěst toho, co bylo předpověděno, a co následovalo?

Doba mezi 1. zářím 1939 a 8. květnem 1945 se stala vykřičníkem, čeho všeho je člověk schopen, čemu je schopen věřit, před čím dokáže zavírat oči, než je bude muset otevřít. Svět se stal během šesti let jedním velkým pohřebišťem. Udává se více než 72 milionů lidských obětí války. 47 milionů civilistů, 25 milionů.

Nejstrašnější tváří této války byl fenomén koncentračních táborů. Básník Ernst Wiechert napsal již v r. 1939 o své zkušenosti z koncentračního tábora v Buchenwaldu: „Stál jsem jen u brány a na to temné jeviště pohlédl...ale paprsky strašného kola se začala již točit, a krev a hrůza kapaly...“³ Kolik zla a nelidskosti způsobil jeden národně socialistický diktátor! Žádný film ani kniha nezachytí zcela tyto hrůzy. Otřesné fabriky smrti, v nichž se zjevila světu pravá tvář jejich strůjce. Jména: Osvětim, Bergen-Belzen, Buchenwald, Flössenbürg, Majdank, Mauthausen, Ravensbrük, Sachsenhausen, Terezín, Treblinka, Dachau. Ve střední Evropě je počítáno na 27 koncentračních táborů s dalšími 329 satelitními tábory, nepočítaje tábory v Řecku, Itálii, Jugoslávii a Norsku.⁴

Kolik zla! A přesto v temnotě svítily světla. O jednom z nich, svém rodákovi, bych vám rád něco sdělil. Je jím řeholník marianhillrských misionářů otec Engelmar Hubert Unzeitig. Narodil se mém kraji 1. dubna 1911 v obci s tehdejším názvem Greifendorf, dnes Hradec nad Svitavou. Na kněze byl vysvěcen 6. srpna 1939 a primici slavil doma v Greifendorfu 15. srpna téhož roku. Byl poslán do duchovní správy ve Zvonkové na Šumavě, tehdy Glöckelbergu, kde byl během krátkého působení zajat gestapem v roce 1941. Důvodem byla jeho odvážná kázání

¹ KONGREGACE PRO NAUKU VÍRY. *Fatimské poselství*. Praha : Sekretariát ČBK. 2000. s. 12.

² TRŽICKÝ.T. *Přehled polárních září pozorovatelných z České republiky v posledních desetiletích*. [online]. [8.5.2015]. Dostupné na internete: <<http://ukazy.astro.cz/polar.php>>.

³ BALLING. A.L., ABELN.R. *Speichen am Rad der Zeit, Priestr in Dachau*. Freiburg im Breisgau : Herder. 1985. s. 9.

⁴ Srov. Tamtéž. s. 7-10.

proti režimu a nelidskému zacházení s židy. Octl se v prvním koncentračním táboře Hitlerova režimu v Dachau, kde do konce svého krátkého života strávil čtyři ze svých šesti kněžských let.

Tábor Dachau, pro zajímavost, byl zřízen již necelé dva měsíce poté, co si Hitler usurpoval moc v Německu. Autoři knihy o Unzeitigovi říkají, že Dachau byl mustrem – vzorem pro zakládání a udržování dalších takových táborů smrti. Mezi 200.000 vězni zde měli své místo i katoličtí kněží, kterých zde bylo přes 3000.

Vraťme se k otci Engelmanovi, světlu v temnotách. Jeho kněžští spolubratři o něm vydali tato svědectví:

„Měl jsem otce Engelmara Unzeitiga v Dachau jako souseda u stolu. Mohu dosvědčit jeho laskavost a jeho vlídnou upřímnost, se kterou mě jako nováčkovi v koncentračním táboře dával dobré rady“ (Farář Franz Schobesberger).

„Otec Engelmar vyzařoval něco svatého, bez slova, bez velkých gest. Byl jistě ten, který je nejméně nápadným a nejvíce milým spolubratrem v Dachau. Dobře jsem ho znal, ale pro jeho skromnost člověk skoro nic o něm nemůže říci.“ (Farář Hermann Scheipers)

„Otec Engelmar Hubert Unzeitig? To byl velmi milý, vzácný člověk. Ztělesněná láska. Více už nelze říci. On se stal láskou!“ (Prelát Emil Kiesel)

Jak hluboce jeden takový život kontrastuje s děsnou hrůzou v nelidských podmínkách, kde byla do země denně zadupávána důstojnost člověka. Bývalí spoluvězni otci Engelmanovi dali názvy: „Anděl z Dachau“, „Mučedníkem blíženecké lásky“. Svůj hluboce křesťanský postoj otec Engelmar zpečetil, když se dobrovolně hlásil k péči o nemocné vězně trpící skvrnitým tyfem. U toho se sám nakazil a zemřel 2. března 1945, jen několik týdnů před osvobozením Dachau Američany.

„Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo za své přátele položí život“ (Jan 15,13). Engelmar bez ohledu na své zdraví, tiše a odhodlaně – a přece plný vitality pro Boží království- pomáhal těm, kteří si sami už více pomoci nemohli. Ve jménu Páně se stravoval pro jeho nemocné spolubratry a obětoval jim svůj život.

Boží království, jemuž, vůči němuž se člověk vzepřel a odmítl ve jménu rozumu, vědy a techniky, se od člověka vzdálilo a přišla vláda moci temnoty, před níž varovala ta, která světu dala Spasitele, světlo v temnotách. Ale ani ve tmě nacistických hrůz nemohly být postaveny takové hradby, aby si světlo Kristovo nenašlo cestu, skrze jednotlivého člověka otevřeného přijímat Boha, jak tomu bylo u otce Engelmara Huberta Unzeitiga, kandidáta na svatořečení.

Žijeme 70 let od války a můžeme číst v novinách tyto řádky:

„Středozevní moře je v těchto dnech místem smrti tisíců uprchlíků, kteří míří do Evropy. Rybáři na Sicílii říkají, že jim v sítích často uvízne mrtvé lidské tělo: „Dříve, když se to stalo, zastavili jsme loď, zavolali pobřežní stráž a počkali, až přijedou, aby vše sepsali a přivezli tělo. Teď to neděláme. Ne že by se to tak dělat nemělo, ale je to

prakticky nemožné, mrtvých uvázne v sítích tolik, že bychom nemohli vůbec pracovat. Téměř při každém výlovu...Házíme je zpátky do moře.“⁵

K tomu si připomeňme pronásledované křesťany v Sýrii a Iráku, konflikt na Ukrajině, a další méně známá bojiště, abychom nejenom slavili výročí svého osvobození, ale také s vážností vnímali dnešní dobu a raději zaklekli k modlitbám, nezastáváme-li takové postavení, které vyzývá k větší zodpovědnosti za stav věcí. Panna Maria, která se zjevuje v Medžugorie, ač ještě nejsou tato zjevení potvrzená, protože ještě neskončily, se nazývá jako Královnou míru. Prostředky, které nabízí, schválení církevních autorit nepotřebují, jsou to modlitba spolu s přijímáním svátostí, osobní pokání spojené s půstem a snad i almužna.

Zakončím slovy sestry Lucie, které adresovala Janu Pavlu II:

„Neříkejme ale, že je to Bůh, kdo nás trestá; jsou to naopak sami lidé, kteří si připravují trest. Bůh nás s naléhavostí varuje a volá na dobrou cestu za plného respektování svobody, kterou nám dal; odpovědnost proto nesou lidé sami.“⁶

⁵ HOLČÁKOVÁ.R. *Uprchlíci: Lampedusa se bouří*. In: Katolický týdeník č. 19. Ročník 26. s.1.

⁶ Sestra Lucie. *Dopis svatému otci Janu Pavlu II z 12.5.1982*, in: Fatimské poselství, Kongregace pro nauku víry. Praha 2000. s. 7.